

2869

LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC

UN DECRET MOLT RESTRICTIU

El real decret del 10 de maig (BOE del 14-V-79) sobre l'ús de les llengües territorials a les corporacions locals, demostra una vegada més la incapacitat del poder central d'assumir una concepció "normal" de la normalització lingüística, i la intensa tasca de conscienciació que caldrà emprendre en els territoris de llengua no castellana (començant pel propi "paisanatge") per fer comprendre en què consisteix aquesta normalitat.

L'únic aspecte realment positiu de decret és que deroga aquell altre dictat en vida de Franco (31-X-1975), que semblava un sarcasme, ja que amb el títol —o el nom que es popularitzà damunt la premsa— de "defensa de las lenguas regionales", allò que feia en realitat era declarar que el castellà era la llengua oficial d'Espanya, cosa que fins aquell moment no constava a cap text jurídic espanyol, com havia posat de manifest un informe del col·legi d'Advocats de Barcelona.

Respecte del decret ara derogat, el del 10 de maig representa una passa endavant; i aquesta és la justificació que s'exposa en el preàmbul: la conveniència de dictar unes normes provisionals per donar satisfacció a l'article 3 de la Constitució, fins que en promulgui els Estatuts de les entitats autònomes.

L'article 3 consta de tres punts, que diuen literalment: "1. El castellà és la llengua espanyola oficial de l'Estat. Tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret d'unsar-la.

2. Les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives Comunitats Autònomes, d'acord amb els seus estatuts.

3. L'riquesa de les diferents modalitats lingüístiques

d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció".

Aquest "especial respecte i protecció" és invocat en el preàmbul del decret, i sembla una realitat que diu que es dicta perquè les corporacions locals, abans que es dictin els Estatuts, puguin usar "al costat de la seva llengua pròpia l'oficial de l'Estat", ja que sembla que la pròpia és prioritària.

Però les disposicions van clarament encaminades a assegurar un "especial respecte i protecció" precisament a la llengua oficial, i tot just "permeten" que es pugui usar, al costat de l'idioma oficial, la llengua del país (si la corporació hi té un gran interès). En efecte:

a) Les comunicacions a les autoritats de l'Estat s'han de fer obligatòriament en castellà.

b) Les actuacions públiques de les corporacions (actes de les sessions, convocatòries i ordres del dia, ordenances, bans, edictes, etc.), podran fer-se en la llengua del territori, però hauran d'anar obligatòriament acompanyades de la versió castellana.

c) Les actes, resolucions, expedients i altres documents, podran ser redactats orinàriament en qualsevol de les dues llengües, però els de la llengua territorial no castellana hauran de ser traduïts al castellà pel secretari de la corporació. Les actes seran transcrites en el llibre d'actes en les dues llengües, a doble columna, per facilitar-ne el coteig. Si el secretari no coneix la llengua del territori, serà designat un traductor, que signarà les traduccions, i el secretari donarà fe de l'acta "según se desprende de su traducción".

d) En els debats dels ajuntaments i diputacions en què s'utilitzi la llengua territorial, el qui la utilitzi estarà obligat a fer-ne un resum en castellà si el secretari o algun altre membre de la corporació ho demana.

e) Els ciutadans podran adreçar-se a les corporacions locals en la llengua del territori "si aquestes han fet ús prèviament en tot o en part, de la facultat que els concedeix l'article 2" (és a dir, si han usat la llengua de país en els seus actes públics).

Si això és un decret que té per objecte assegurar "un especial respecte i protecció" a les llengües no castellanes, que Déu ens alliberi d'un text legal que vulgui posar-los traves.

Es comprendria molt bé que fos obligatori acompanyar traduït castellà dels textos adreçats a les autoritats centrals (a les de Madrid, no a les seves delegacions: resulta ridícul que ens hàgim d'adreçar en castellà a uns delegats de Ministeri que són ben mallorquins!), però no ens comprèn ni poc ni molt que sigui obligatori adreçar-hi exclusivament en castellà, com si "les altres llengües espanyoles" no tinguin dret a ser usades en el "sancta sanctorum" estatal.

També es comprèn que les comunicacions de les corporacions locals, almenys fins que s'hagi entrat fermament en una etapa de normalització, s'hagin de fer públiques en la llengua del país i en castellà; però no que hagin d'anar obligatòriament acompanyades de la versió castellana" (és a dir, bilingüisme oficial obligatori): la publicació en les dues llengües, presentades per separat i en la proporció que convengui a la situació sociolingüística de cada localitat o barri, seria molt més eficaç de cara a la normalització que la publicació doble del text, que cadascú llegirà exclusivament en la seva llengua pròpia (o en la llengua escrita que li és familiar, i així els mallorquins analfabets en la seva llengua seguiran essent-ho).

Es admissible que en la situació de transició es prevegi la figura d'un traductor si el

secretari no coneix la llengua del país. Però no que això es contempli com una situació estable. El secretari ha de conèixer la llengua del país, com l'ha de conèixer el mestre, el notari i qualsevol persona que tenguí una funció pública en el territori; com podriam dir, sinó, que la llengua "també és oficial" en aquest territori? I que no em diguin que això resulta discriminatori per als castellans: no és discriminatori exigir d'una persona els coneixements que són necessaris per a la seva feina: no és discriminatori, per exemple, exigir a un llicenciat en lletres que sàpiga anglès per a confiar-li les classes d'anglès d'un Institut (encara que legalment, i en forma absurda, el títol de llicenciat en lletres qualifica per a l'ensenyament de qualsevol matèria no, científica, a un INB). Igualment no és discriminatori que un secretari de corporació hagi de conèixer la llengua del país, per poder donar fe de les sessions.

No és acceptable la dispo-

sició senyalada a l'apartat d). Tal com estan les coses ara, no és impensable que qualche regidor o secretari partidari del "hable usted cristiano!" (que encara en queda) exigissi la traducció o resum castellà amb l'única finalitat d'empipar el proïsma (i podria donar un exemple il·lustratiu d'aquesta postura, amb un fet succeït fa pocs dies a un Institut de Ciutat).

Finalment, és inacceptable que la iniciativa de donar entrada a la llengua del país als ajuntaments no pugui venir dels ciutadans: un ajuntament on la corporació no prengui oficialment posició per l'ús públic de la llengua del país, seguirà tan castellanitzat com en temps del franquisme. És clar que això no passarà a les ciutats grans, amb un grau elevat de consciència de la pròpia personalitat (i el nostre Ajuntament n'és un feliç exemple), però és ben possible que passi a moltes zones rurals, tal vegada de Mallorca mateix; i un decret que vol mostrar "especial res-

pecte i protecció" a les llengües territorials ho hauria de preveure i evitar.

Tal com ressalta En Francesc Valverdú en un comentari del decret publicat a "Avui", "aquest text legal no fa cap referència explícita als òrgans pre-autonòmics. Cal entendre, doncs, que la Generalitat de Catalunya no figura entre les entitats locals obligades a complir-la". Cal entendre la mateixa no-obligació per als nostres Consells Insulars i Interinsulars, i esperar que tots ells siguin usant amb tota normalitat la llengua pròpia del país.

La Unió Democràtica de Catalunya ha fet públic ja un comunicat de protesta per la migradesa d'aquest decret. Supòs que els altres partits catalans no estaran gaire temps a manifestar-se en el mateix sentit. I seria bo que els partits de les altres comunitats que aspiren a ser autònoms —i molt especialment els nostres— no quedassin endarrerats.

AINA MOLL

Porque a Ud. le gusta escuchar Música, nosotros le escuchamos a Ud.

En Salom Radio somos especialistas en sistemas de Sonido, por ello, para que Ud. disfrute más profundamente de la Música, le ofrecemos nuestro Asesoramiento incondicional y gratuito.

audio y video
Salom
radio

31 de Diciembre, 5.
Ausias March, 23.

Consejeros de Sonido.

Desde la publicación del reciente Decreto/Ley que liberaliza las IMPORTACIONES podemos ofrecer unos precios INCREÍBLEMENTE REDUCIDOS tanto en audio como en video. Consúltenos y lo podrá comprobar.

Deseo recibir más información, sin compromiso por mi parte, sobre últimas Técnicas de Sonido.

Nombre..... Calle..... Población..... Tel.....

INSTALACIONES DE SEGURIDAD

INSEGSA

CERRADURAS DE SEGURIDAD - PUERTAS BLINDADAS - SISTEMAS DE ALARMA - CAJAS FUERTES - ANTI-ROBO AUTOMOVILES - CAJAS ANTI-ATRACO

General Riera, 26 Tel. 256918 Palma de Mallorca

TELE-HOGAR

LE REGALAMOS UN TV. PORTATIL AL COMPRAR UN TV. COLOR DE 26 PULGADAS

T.V. COLOR desde **70.900**

RECUERDE QUE SOMOS LOS MEJORES ESPECIALISTAS EN T. V.

Tenemos los mejores precios y el mejor servicio
Calle Nicolás de Pax, 16 Teléono 27 97 50